

Forslag til lov om indgåelse af aftale om ændring af Overenskomsten mellem de nordiske lande til undgåelse af dobbeltbeskatning for så vidt angår indkomst- og formueskatter. (Lønindkomst indtjent ved arbejde i regelmæssig færge- eller togtrafik). (Lovforslag nr. L 45).

Arbejdsministeren (Ove Hygum) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om europæiske samarbejdsudvalg. (Storbritannien omfattes af loven). (Lovforslag nr. L 46).

Forslag til lov om udstationering af lønmodtagere. (Lovforslag nr. L 47).

Udenrigsministeren (Niels Helveg Petersen) har meddelt mig, at han ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om tiltrædelse af partnerskabs- og samarbejdsaftalen om oprettelse af et partnerskab mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Turkmenistan på den anden side af 25. maj 1998. (Beslutningsforslag nr. B 11).

Medlemmer af Folketinget Sonja Albrink (CD), Mimi Jakobsen (CD) og Arne Melchior (CD) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om udvidelse af den successionsberettigede personkreds ved virksomhedsoverdragelse (succession ved overdragelse til nære medarbejdere). (Beslutningsforslag nr. B 7).

Forslag til folketingsbeslutning om etablering af pensionsordning for selvstændige erhvervsdrivende ved afhændelse af virksomhed i forbindelse med generationsskifte. (Beslutningsforslag nr. B 8).

Medlemmer af Folketinget Villy Søvnald (SF), Margrete Auken (SF), Anne Baastrup (SF) og Jes Lunde (SF) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en styrket forebyggelse af selvmordsforsøg og selvmord. (Beslutningsforslag nr. B 9).

Forslag til folketingsbeslutning om lægeligt ordineret heroin til særlig hårdt belastede narkomaner. (Beslutningsforslag nr. B 10).

Medlemmer af Folketinget Margrete Auken (SF) og Jes Lunde (SF) har meddelt mig, at de ønsker at stille følgende forespørgsel til trafikministeren:

»Hvad vil regeringen gøre for hurtigst muligt at nedbringe antallet af trafikulykker?« (Forespørgsel nr. F 22).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene.

Formanden:

Det første spørgsmål er stillet til statsministeren af hr. Kristian Thulesen Dahl, og jeg skal gøre opmærksom på, at de tre næste spørgsmål, stillet til økonomiministeren af hr. Frank Dahlgaard, ligeledes besvares af statsministeren.

Spm. nr. S 112

1) Til statsministeren af:

Kristian Thulesen Dahl (DF):

»Vil statsministeren redegøre for det principielle i, at regeringen ikke i finanslovsforslaget budgetterer med beslutninger, der er truffet af Folketinget?«

Skriftlig begrundelse

Ved folketingsbeslutning af 20. maj 1999 (B 56) pålagde Folketinget regeringen at fremsætte forslag, der skulle give alle kvinder mellem 50 og 69 år ret til mammografi hvert andet år.

Ved lovene nr. 400, 401 og 402 af 2. juni 1999 bemyndigedes trafikministeren endvidere til at anlægge en række nye hovedlandeveje.

Udgifterne vedrørende ovenstående af Folketinget vedtagne forslag optræder ikke på forslag til finanslov 2000.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Jeg vil allerførst sige noget, der er meget magtpåliggende for mig: Det skal stå fuldstændig klart, at regeringen naturligvis respekterer spillereglerne og dermed også efterlever de beslutninger, som er vedtaget af Folketinget.

Det er klart, at regeringens ansvar for og målsætninger om at føre en ansvarlig økonomisk politik selvfølgelig samtidig er det, vi hele tiden er opmærksomme på. Vi har selvfølgelig ikke ubegrænsede midler. Der må vælges, hvilke opgaver vi vil have løst i dag, og hvilke opgaver der nødvendigvis må vente til i morgen.

Når et flertal i Folketinget pålægger regeringen at fremsætte et forslag, er der derfor behov for at drøfte helt konkret: Hvordan skal det se ud? Og dernæst: Hvordan skal det finansieres?

Jeg vil derfor meget kort her i mit første svar til hr. Kristian Thulesen Dahl opholde mig ved de to konkrete oplysninger, som hr. Thulesen Dahl begrundet sit spørgsmål til mig med.

Den første er om anlægslovene for motorvejsstrækningerne. Jeg har spurgt trafikministeren om hendes opfattelse, og hun har oplyst, at det fremgår af bemærkningerne til anlægslovene for motorvejsstrækningerne, »at påbegyndelsestidspunktet, anlægstakten og åbningstidspunkterne vil afhænge af den årlige finanslovbevilling«.

Trafikministeren melder også til mig, at hun under debatten om anlægslovene klart har sagt, at selve vejbyggeriet vil ske i den takt, hvori der kan afses ressourcer hertil, og at det dermed også er et vigtigt spørgsmål om prioriteringen mellem nyanlæg og vedligeholdelse.

Endelig gør trafikministeren opmærksom på, at partierne bag finansloven for 1999 aftalte en vejpulje på 100 mio. kr., hvoraf 15 mio. kr. er afsat til at skulle anvendes til detailprojektering og eventuel forlods ekspropriation på rute 9, 18 og 21.

Så ganske kort om mammografisagen: Jeg har drøftet sagen med sundhedsministeren, før jeg kom her i salen. Han gør mig og Folketinget opmærksom på, at der i det beslutningsforslag, der blev vedtaget i maj 1999, ikke er angivet en konkret model for, hvordan mammografiundersøgelserne skal finde sted. Debatten viste faktisk også, at partierne bag folketingsbeslutningen ikke havde en klar fællesopfattelse af

modellen, og det er selvfølgelig noget af det, vi må drøfte nu.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er selvfølgelig meget glad for og havde da ikke forventet andet, end at statsministeren ville sige, at regeringen ville følge spillereglerne. Men jeg er faktisk i den situation på det konkrete punkt, der hedder mammografiscreening, at jeg har meget svært ved at se, at regeringen følger spillereglerne.

Må det ikke være sådan, vil jeg spørge statsministeren, at når et flertal her i Folketinget vedtager et beslutningsforslag, som pålægger regeringen at gøre noget bestemt, så skal regeringen selvfølgelig drage omsorg for at leve op til sin forpligtelse og udføre det, flertallet i Folketinget har bestemt, uanset om regeringen selv har været modstander af det pågældende forslag, og uanset om regeringen finder, at det er uheldigt at gennemføre forslaget.

Det må vel være spillereglerne, og det er det principielle, jeg gerne vil have statsministeren til at bekræfte her i dag. Sådan er spillereglerne, og derfor har regeringen en forpligtelse til at leve op til de spilleregler.

I den konkrete situation har regeringen ikke gjort det, for hvis regeringen havde levet op til sit ansvar i den konkrete sag om mammografiscreening, så havde regeringen naturligvis i sit finanslovsforslag indbudgetteret udgifter til gennemførelsen af det, flertallet her i Folketinget har bestemt.

Når statsministeren så siger, at man vil tage det op i finanslovdiskussionen senere, jamen så er statsministeren jo i den selvskabte situation, at han har sørget for, at det ikke er alle de partier, der står bag forslaget om mammografiscreening, der diskuterer i det forum. Og det vil sige, at det, statsministeren lægger op til, er, at man skal gemme diskussionen om det her bag lukkede døre i Finansministeriet i stedet for at tage den åbne drøftelse, som Folketingets flertal gjorde, da man vedtog forslaget i maj 1999.

Men det, jeg gerne vil have at statsministeren bekræfter, er, at regeringen naturligvis er forpligtet til at løfte den opgave, som flertallet i Folketinget har besluttet, også selv om regeringen er modstander af det.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Hr. Thulesen Dahl kan tage det helt roligt; det skal nok blive en god dag, også for hr. Thulesen Dahl.

Se, sagen er den, at det at sige, at nu skal regeringen gennemføre det helt konkret, forudsætter jo, at vi har en fuldstændig fælles melding fra partierne om, hvad det så helt konkret er, regeringen skal gennemføre. Og som sundhedsministeren så rigtigt siger til mig: Da vi havde debatten i maj måned 1999, var det faktisk meget uklart, hvad det helt konkret var, partierne var enige om. Her stod Dansk Folkeparti med én konkret opfattelse, og herovre stod nogle andre partier med en anden konkret opfattelse.

Kort sagt, der var ikke klarhed over, hvad det helt konkret var, man skulle gennemføre, og der var slet ikke klarhed over, hvad hr. Thulesen Dahl sikkert kender fra sit daglige virke: Der var ingen, der fortalte, hvor pengene skulle komme fra. Altså ingen enighed om den konkrete model og ingen klarhed om, hvor skulle pengene komme fra.

Dertil kommer noget andet, der er dybt alvorligt, meget alvorligt: Tænk, hvis vi nu kommer i den situation, at vi i bare iver for at lave en landsdækkende mammografiundersøgelse risikerer, at de kvinder, som har brug for en hurtig behandling i tilfælde af brystkræft, ikke kan få det, fordi vi bruger en masse af vores ressourcer på en landsdækkende mammografiundersøgelse. Der er mange overvejelser, der skal gøres her.

Men summa summarum: Sundhedsministeren indkalder nu partierne bag beslutningsforslaget fra maj til en politisk drøftelse med henblik på at nå til klarhed over, hvad det så helt konkret er, man kan blive enig om at der skal gøres. Og dernæst: Har man nogle bud på, hvordan det her skal finansieres?

Det er det, der sker, og dermed heller ingen – ingen – usikkerhed om, at regeringen til enhver tid lever op til Folketingets ønsker. Det er derfor, vi har demokrati i vores land.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jeg er fuldstændig overbevist om, at det bliver en særdeles god dag, og ikke mindst fordi jeg jo får lejlighed til at diskutere med statsministeren det meste af eftermiddagen og aftenen, også om den europapolitiske udvikling, og det ser jeg meget frem til. Jeg har forberedt mig grundigt, så jeg glæder mig til en rigtig god debat.

Med hensyn til det konkrete her er jeg glad for statsministerens tilsagn om, at den kreds af partier, der stod bag beslutningsforslagets vedtagelse, bliver inddraget i den diskussion, som

man i tekstanmærkningen i finansloven skriver der skal være omkring finansiering. Så langt, så godt.

Så gentager statsministeren i sit svar regeringens motiver imod forslaget, hvorfor regeringen var modstander af forslaget tilbage i maj. Og kan statsministeren og jeg ikke bare blive enige om i dag, at det egentlig er fuldstændig uinteressant i forhold til den principielle diskussion, nemlig at der ikke er tvivl om, at når Folketingets flertal har vedtaget et sådant beslutningsforslag, så skal det også føres ud i livet?

For mig var det krystalklart, hvad der blev vedtaget. Det er krystalklart, hvad der skal ske, og jeg tror kun, man kan have en anden opfattelse, hvis man grundlæggende har været modstander af, at det forslag blev vedtaget, helt fra starten.

Det, jeg gerne vil anfægte, er, at man bruger den politiske motivering i sin tid, som gjorde, at man var modstander, til at forsøge at forhale og fordreje og forsinke det her forslags gennemførelse.

Men summa summarum: Statsministeren er enig i – eller hvad? – at det her selvfølgelig skal gennemføres, når et flertal i Folketinget har besluttet det, også selv om regeringen måtte finde, at det er økonomisk uansvarligt, og regeringen måtte finde, at det er et forkert forslag, der er blevet vedtaget.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Den første del af mit svar understregede klart, hvad det er, vi har foran os her. Der skal ikke være et sekundts tvivl om, at regeringen til hver en tid efterlever Folketingets flertals beslutninger, til hver en tid!

Når det så er sagt, er jeg også nødt til at sige: Det var ikke klart, det, man vedtog i maj måned. Det var ikke præcist, og det var ikke konkret. Jeg har teksten her. Det forslag, man vedtog, var ikke klart og præcist, og det er nu det, vi går i gang med at klare op her i efteråret. Det er det andet.

Og det tredje, jeg så må sige, er, at jeg ser så også frem til, at alle partier fortæller, hvor pengene skal komme fra, og at alle partier er opmærksomme på, at en landsomfattende mammografiundersøgelse ikke medfører den risiko, at kvinder, der kommer ud for brystkræftkonstatering, må vente for længe, inden de kan blive behandlet af de læger og af det sygehusvæ-

sen, som vi selvfølgelig har krav på skal fungere fuldt og helt.

Det er altså sådan, at heller ikke Dansk Folkeparti kan smyge sig udenom, at der er nogle prioriteringer, der skal foretages, og regeringens prioritering er i alle tilfælde, at de kvinder, der får konstateret brystkræft, skal kunne komme til behandling så hurtigt som overhovedet muligt inden for forsvarlige tidsrammer, som Sundhedsstyrelsen og sygehusvæsenet kan stå inde for. Det er lige så fundamentalt.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jamen jeg skal bare afslutningsvis sige, at Dansk Folkeparti naturligvis ønsker at medvirke til at finde den rigtige prioritering og også ønsker at medvirke til at finde en finansiering af det forslag, vi har været med til at vedtage, og vi ser selvfølgelig frem til de diskussioner, vi får med regeringen i den henseende.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 108

2) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Hvorledes kan regeringen begrunde sit ønske om at afskaffe den danske krone og indføre euroen i Danmark med hensynet til beskæftigelsen, når vi i Danmark faktisk klarer os væsentligt bedre på dette område, end man gør i euroområdet?«

Skriftlig begrundelse

En af statsministerens og regeringens tre begrundelser for at afskaffe den danske krone og i stedet indføre EU's fællesvaluta, euroen, er – ifølge regeringens trontale – hensynet til »beskæftigelsen og danske arbejdspladser«.

Imidlertid fremgår det af Økonomiministeriets Økonomisk Oversigt august 1999 (side 149), at arbejdsløsheden i de 11 eurolande i gennemsnit vil ligge på 10,4 pct. i år (1999), mens den danske ledighed opgjort efter samme EU-retningslinjer er helt nede på 4,4 pct. – altså klart under det halve.

Frank Dahlgaard (UP):

Statsministeren holdt jo en på mange måder udmærket åbningstale, men da man kom til af-

snittet om euroen og afskaffelse af den danske krone, hvor statsministeren havde tre begrundelser, så var der én, der især var mærkelig for dem, der følger lidt med, og det var begrundelsen om hensynet til danske arbejdspladser og hensynet til beskæftigelsen, for ifølge regeringens og Økonomiministeriets egne tal bliver arbejdsløsheden i Danmark i år af størrelsesordenen 4½ pct., medens arbejdsløsheden i euroområdet, de 11 lande, som allerede har fællesmønten, er oppe på 10½ pct., og det afføder naturligvis spørgsmålet: Hvorfor i alverden skal vi tilslutte os et område med så stor arbejdsløshed, og hvordan kan statsministeren på baggrund af den faktiske situation bruge det som en begrundelse?

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Det er ikke første gang, hr. Frank Dahlgaard spørger om samme sag, men det skal nu ikke forhindre os i at svare.

For mig er det meget enkelt. En af de vigtigste årsager til, at jeg tror, det er bedst for det danske samfund at sige ja til euroen, er, at det vil beskytte vores land og sikre, at vores land kan leve i en tryk international ramme, som ikke kommer ud for valutaspekulation og pres, der vil ramme danske arbejdspladser. Af hensyn til trygheden og sikkerheden for vores lands fremtid og dermed danske virksomheders konkurrenceevne er det vigtigt, at vi siger ja til euroen.

Er det teori, jeg taler om her? Nej, det er det virkelige ikke. Så sent som sidste år, i 1998, så vi den internationale spekulation – finanskapitalen, som jo er voldsom og stærk, hvis den først kaster sig over valutaer – strejfe Europa. Vi så, at Portugal, Italien, Spanien og andre gik fri, men Danmark måtte jo ned og have fat for at beskytte vores valuta.

Så det handler om tryghed, sikkerhed og konkurrenceevne og dermed danske arbejdspladser.

Frank Dahlgaard (UP):

Det, statsministeren siger i sit svar, er jo den første begrundelse. Statsministerens første af tre begrundelser for at afskaffe kronen og indføre fællesmønten var jo en valutakrise, og dér har statsministeren selvfølgelig en pointe: En lille valuta er, selv om den er stærk, mere udsat for de store spekulative bevægelser end en stor valuta, selv om denne måske er lidt rådden i kan-

ten, ligesom et stort, rustent tankskib ligger mere stabilt i søen, så længe det ikke synker, end en lille, effektiv motorbåd.

Det var jo den første begrundelse, men hvad med den anden begrundelse, nemlig beskæftigelsen på de danske arbejdspladser? Det går jo godt. Er det ikke hovedproblemet nu og formentlig i årene fremover, at der er mangel på arbejdskraft i Danmark? Ikke i Tyskland og Frankrig og Euroland, hvor de slås med arbejdsløshed og alle de problemer, men i Danmark.

Hvordan kan man begrunde det med det? Og hvordan kan man begrunde det med hensynet til den danske konkurrenceevne, når den nærmest er i top ifølge regeringens egen struktur- overvågningsrapport fra maj måned? Ja, det hedder den faktisk. Her er der jo den ene flotte tabel efter den anden, bl.a. over den danske konkurrenceevne, som ifølge The World Competitiveness Report er nummer 4 på listen over de 15 EU-lande. Det er kun Finland, Luxembourg og Holland, der med hensyn til konkurrenceevne – når man tager det hele med – er vurderet til at være stærkere end Danmark, og Danmark ligger foran Tyskland, Italien, Frankrig og en række af de andre kernelande i euroen.

Jeg kan ikke se, at argumentet holder, hvis vi holder os til beskæftigelses- og konkurrenceevnen og ikke begynder at snakke om valuta-kriser.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg vil godt spørge statsministeren, om han ikke godt vil svare på selve det spørgsmål, der er stillet, nemlig beskæftigelsen. Og konkret kunne jeg godt tænke mig, at statsministeren svarede på dette spørgsmål: Er det ikke korrekt, at da den socialdemokratiske Schröderregering kom til i Tyskland, steg arbejdsløsheden kraftigt, bl.a. fordi Schröder ønsker at føre denne europapolitik? Det brød hans finansminister, Oscar Lafontaine, sig ikke om. Han ønskede at føre en politik af hensyn til beskæftigelsen. Derfor måtte han så gå.

Jeg ved godt, at statsministeren støtter Schröders linje og ikke beskæftigelseslinjen, men det er en intern diskussion i det tyske socialdemokrati, som vi desværre mangler at se lidt til i det danske socialdemokrati. Kan statsministeren ikke bare bekræfte over for os, at det her handler om et politisk valg: om man vil føre

den hårde Schröderpolitik eller den beskæftigelsesorienterede Lafontainepolitik, og at det er det, eurodebatten handler om, når vi snakker om beskæftigelse?

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Jeg er meget, meget glad for – det vil jeg virkelig få trukket ud til referat og kopi – at hr. Frank Dahlgaard i dag siger: Jeg er enig i, at et ja til euroen er begrundet i, at det vil beskytte Danmark mod international spekulation. Det er jeg meget glad for. Det er første gang, jeg har hørt så klar tale fra hr. Frank Dahlgaard på et felt, som hr. Frank Dahlgaard ellers plejer at være noget mere øm over for. Og jeg er enig. Hvis Danmarks krone trues af spekulation, så trues stabiliteten i den økonomiske politik, vi har holdt fast i i 6½ år, også, og så ved vi jo godt, hvem der i givet fald bliver ramt, hvis vi skal til at stramme til, og det er det, der er den grundlæggende filosofi.

Så til spørgsmålet om beskæftigelsen: Jeg synes, det er på tide, vi drager lære af vores erfaringer i 1970'erne og 1980'erne. Vi ved jo godt, at det går godt lige nu i Danmark; vi har en bomstærk økonomi, og den tror jeg også vi kan holde fast i. Men vi ved jo også godt – sagt til hr. Frank Dahlgaard og hr. Keld Albrechtsen – at hvis det går dårligt i resten af Europa, hvis den europæiske økonomiske vækst falder, så falder vores eksport, og så kniber det med beskæftigelsen i virksomhederne. Og derfor kan vi jo ikke bare sige til befolkningen, at det er ligegyldigt, hvad man gør i de andre lande. Det er bestemt ikke ligegyldigt.

Hvis de andre lande er beslutsomme som vi, og hvis vi i fællesskab er med til at forme beslutningerne, så får beskæftigelsen det bedre også i Danmark. Hver gang den økonomiske vækst bliver 1 pct. større i de andre lande, så bliver tilgangen af nye arbejdspladser i Danmark forholdsvis stort også større. Og det er det, hele ideen går ud på. Det er derfor, vi skal være med til at kæmpe for den beskæftigelsespolitiske linje.

Og når jeg tænker på, hvad Danmark, den danske regering, har udviklet af ideer på det her område – selv har jeg jo arbejdet med projektet om beskæftigelsen siden midten af 1980'erne – er det en stor, stor glæde nu at se, at man i det europæiske samarbejde er på vej i samme retning.

Frank Dahlggaard (UP):

Jeg vil ikke sige, at jeg indrømmer det, men det er en soleklar ting, at en lille valuta er mere sårbar over for store bevægelser på valutamarke- det end en stor. Det var statsministerens første begrundelse, og den er der noget om, men den anden, beskæftigelsen, er stadig væk mystisk.

Statsministeren nævnte selv, at vi havde en optakt, og at der var lidt valutakrise i, var det begyndelsen af sidste år, hvor vi måtte hæve renten lidt og kronen var lidt under pres, men det tog jo af, fordi der ikke er noget at komme efter. Når der i hovedtrækkene er orden i økonomien, så er der grænser for, hvor længe man spekulerer. Der var måske nogle amerikanere og japanere, der mente, at den danske krone var ligesom den svenske og måske den norske, hvor man ikke havde fået strammet til og lavet pinsepakke. Men da det blev klart i løbet af nogle dage og uger, ja, så kom man over det. Så konklusionen er vel egentlig, at holder man bare orden i økonomien, så kan man også ride den sag af.

Men statsministeren mangler stadig væk at forklare sig, for Danmark har haft en stærk økonomi her de senere år, mens Frankrig og Tyskland, Centraleuropa og Euroland har haft det dårligt. Så det er jo ikke rigtigt, som statsministeren siger, at Danmark ikke kan køre forholdsvist godt, selv om det går ringere udeomkring. Det er jo rent faktisk det, der er sket.

Keld Albrechtsen (EL):

Jeg synes, hele diskussionen er blevet lidt forvrøvlet på grund af det dér med valutaspekulationen, der er kommet ind i den, og som egentlig slet ikke vedrører det spørgsmål, der er stillet.

Jeg vil godt bede statsministeren bekræfte, at en af de mest ustabile valutaer, vi kender, nemlig dollaren, er verdens største valuta, mens den formentlig mest stabile af alle valutaer, nemlig schweizerfrancen, er en meget lille valuta.

Så jeg vil bede de ærede andre deltagere i den her debat om at lægge vrøvlet til side og koncentrere sig om beskæftigelsen. Og dér vil jeg godt bede statsministeren om at gå ind på det spørgsmål, som jeg stillede, nemlig om det ikke er korrekt, at europolitikken har ført til meget dårlige beskæftigelsesresultater i Tyskland. Nu brugte jeg Tyskland som et konkret eksempel, fordi Tysklands økonomi jo har stor betydning. Og det spørgsmål synes jeg statsministeren skylder at besvare. Det er faktisk et

sagligt spørgsmål, som handler om det spørgsmål, som er stillet til besvarelse her i Folketingssalen.

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Først til hr. Keld Albrechtsen denne gang: Nej, det er faktisk ikke rigtigt. Tyskland er igen på vej i gang.

Og det andet, man skal huske, er, at de krav til den økonomiske politik, som man stiller inden for euroområdet – altså det, som jeg er overbevist om vil være bedst for Danmark at tilslutte sig – faktisk er de krav, som Danmark har efterlevet i i hvert fald 6½ år. Og kravet om en fastkurspolitik til en beskæftigelsesvenlig kurs er faktisk det, Danmark har efterlevet i 17 år.

Denne regerings periode på 6½ år har vist, at fornuftig økonomisk politik med lav inflation, med overskud på de offentlige finanser og en stabil vækst med beskæftigelsesfremgang ikke er i modsætning til hinanden, men i virkeligheden støtter hinanden. Derfor er selve det danske eksempel en dokumentation af, at ØMU'ens, euroens, kriterier ikke er antibeskæftigelses- mæssige eller beskæftigelsesfjendske, men en forudsætning for en langvarig stabil fremgang, hvis vi bærer os klogt ad, og det er just det, vi vil gøre fremover.

Er der noget, jeg ikke forstår, så er det, at venstrefløj – de, der kalder sig venstrefløj i dansk politik, nemlig Enhedslisten – er modstander af det her. Hvor har vi dog igennem 1970'erne haft oliekriser og tidligere haft masser af økonomiske kriser, der alt sammen udsprang af, at vi aldrig fandt ud af at samarbejde over grænserne, når økonomien blev international! Når de store økonomiske magter virkelig går over grænserne og påvirker samfundskon- omierne, så må vi da også arbejde sammen for at stille noget op over for de store økonomiske kræfter, og det er just det, det her går ud på.

Dertil kommer, at virksomhedernes konkurrenceevne jo har åbenlyse fordele i at bevæge sig inden for det samme valutaområde. Man sparer penge ved at spare forsikringspræmier og ved at sikre sig valutarisk, og man konkurrerer faktisk på lige fod inden for det samme marked på over halvdelen af landets samlede eksport.

Endelig kan vi være med til – og det er sagt til hr. Frank Dahlggaard – at påvirke beskæftigelsesstrategien sammen med de andre, når

man snakker om det i euroområdet. Og der er nu engang ikke noget bedre end at være med dér, hvor der træffes beslutninger om ting, der påvirker ens eget land.

Frank Dahlgaard (UP):

Den sidste del af svaret synes jeg var interessant: at Danmark kan lære de andre noget. Så det er altså ikke først og fremmest af hensyn til danske arbejdspladser, for dér kører det godt, og dér har vi selv lavet en ordentlig økonomisk politik, bl.a. med den kickstart-økonomi, som vi med et stort bredt flertal i Folketinget gav den danske økonomi kort tid efter, at hr. Poul Nyrup Rasmussen var tiltrådt som statsminister, og som jo ikke var noget, vi skulle spørge om i EU-systemet, som man ellers ville skulle, fordi det var et selvstændigt land, der satte en fornuftig udvikling i gang.

Men jeg vil gerne slutte dette spørgsmål med lige at stille statsministeren et spørgsmål: Hvad er arbejdsløsheden egentlig i andre små lande, der er uden for eurosyste­met? Tag Norge, tag Schweiz, tag Island, tag Liechtenstein. Det er vist de resterende EFTA-lande, som er udenfor, og hvor man i den offentlige debat, der jo helt er domineret af eurotilhængere, vel ofte får det indtryk, at det står skidt til dér. Jamen er det ikke landområder og befolkninger, hvor velfærden er i top og arbejdsløsheden er i bund? Jeg spørger bare. Hvad skal vi så bruge »hensynet til beskæftigelsen« til i en eurosammenhæng?

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Til hr. Frank Dahlgaard: Jeg tror næsten, at vi kun manglede Shetlandsøerne for at være hele vejen rundt og nå de samfund, som vi så skulle sammenligne os med.

Danmark er ikke Norge med uendelige ressourcer af olie i undergrunden. Danmark er ikke Island med en 200-sømil-grænse og masser af fisk. Danmark er heller ikke Schweiz med bankhemmeligheder, bjerge og ting og sager og folkeafstemninger, som kvinder ikke må deltage i. Danmark er heller ikke Liechtenstein.

Danmark er Danmark, og Danmark er et velfærdssamfund og har et værdigrundlag og en beslutsomhed om, at fremmede økonomiske kræfter ikke skal bestemme her i vores land. Vi skal sammen med de andre lande være med til at fremme beskæftigelsen i Europa, fordi økonomierne er blevet internationale.

Derfor må vi politikere og regeringer og parlamenter også løse problemerne gennem et internationalt samarbejde. Så enkelt er det. Og derfor får vi en bedre beskæftigelse, hvis vi er med til at sætte vores præg på tingene, og derfor får vi en bedre beskæftigelse, hvis vi kan sikre, at den økonomiske vækst i Europa også fortsat er i fremgang.

Det er det, det drejer sig om: at slå for sin sag, at kæmpe for sin politiske overbevisning de steder, hvor der træffes beslutninger, der har betydning for vores land, uanset om det er i kommunen, i amtet, her i Folketinget eller ude i Europa. Det er det, der er den grundlæggende årsag til, at vi skal være der.

Peter Skaarup (DF):

Det var jo lidt provokerende, må jeg nok sige, da statsministeren begyndte at nævne alle de her små stater, som var så ufornuftige at være alene og uden for det her.

Må jeg ikke lige sige, at to af de stater, som også er interessante, er Sverige og England, som også står udenfor, og da er det jo sådan, at der er et par socialdemokratiske folketingsmedlemmer, hr. Holger Graversen og hr. Klaus Hækkerup, der har anbefalet, at man netop set fra regeringens side skulle vente med at tage en folkeafstemning i Danmark, vente med at tilslutte sig det her for at afvente, hvad de to lande gør.

I den forbindelse synes jeg da det kunne være interessant at høre statsministerens holdning til, om ikke også det var en mulighed. For det er jo to af vore største handelspartnere, England og Sverige, som vi i en vis udstrækning følger på mange områder. Hvorfor skal vi ikke gøre det på det her område også, hvor vi har vore muligheder for fortsat at eksportere og handle med andre lande uden altså at være bundet ind i det her snævre politiske system, som det også bliver, og som statsministeren også har indrømmet at det bliver? Giver det ikke anledning til nogle overvejelser?

Hvorfor skal vi partout fra dansk side gå i front i forhold til de her to store handelspartnere?

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Det skal vi, fordi vi ikke altid skal vente på Sverige.

Én ting er, at vi skiftes til at slå hinanden i fodbold, men altså, vi skal ikke altid sige: Uha,

vi må hellere lige spørge ovre i Sverige, hvad vi skal gøre. Den tid er forbi, vil jeg sige til hr. Peter Skaarup. Det her land, denne regering, dette folk er beslutsomt nok til at kende den vej, det folk skal gå. Vi behøver ikke at spørge til råds andre steder; vi ved godt, hvad vi skal gøre.

I øvrigt har den svenske socialdemokratiske ledede regering jo ikke lagt skjul på, at man er af den opfattelse, at Sverige også bør tilslutte sig euroen. Og den britiske regering under ledelse af premierminister Tony Blair har jo heller ikke lagt skjul på, at den mener, det vil være bedst for det britiske samfund at tilslutte sig euroen.

Til hr. Peter Skaarup: En gang imellem skal man ikke være bange for at gå forrest. Det blæser lidt, men hvis vi er overbeviste om, at vores land ikke er tjent med at vente 5 år eller 6 år eller 7 år, men er tjent med at få en afklaring af et spørgsmål, der er fuldstændig fundamentalt for landets langsigtede økonomiske stabilitet og evne til at få de svageste og andre grupper i vort samfund ind i et godt livsforløb, skal vi være beslutsomme, og så skal vi have den debat nu, og så skal vi have en folkeafstemning, så vidt jeg kan se det. Når vi har haft god tid til at debattere det igennem, bør vi gå efter en folkeafstemning inden næste ordinære folketingsvalg.

Peter Skaarup (DF):

Så vil jeg godt lige spørge, hvornår regeringen mener vi har haft god tid til at diskutere det her. Og var det så ikke rimeligt, at regeringen på det her tidspunkt sagde: O.k., vi har en politik i regeringen om, at vi skal tilslutte os euroen, derfor ser vi frem til, at man kan holde en folkeafstemning på et eller andet præcist tidspunkt.

Det er altså urimeligt over for den store del af befolkningen, som stadig væk er meget skeptisk over for Unionen – det er en meget stor del af befolkningen – at man ikke spiller rent ud og siger: Nu kommer debatten, og nu vil vi have den folkeafstemning inden for en periode.

Det er urimeligt over for de mennesker, der skal planlægge, de virksomheder, der skal planlægge ud fra det her, men altså også i forhold til befolkningen som helhed, som er meget skeptisk, og som statsministeren har lovet mange gange at man vil tage med på råd.

Var det så ikke rimeligt at spille ud nu og sige: O.k., dér bliver folkeafstemningen? Hvad siger statsministeren til det?

Formanden:

Formanden begynder med at sige, at spørgsmålet ligger noget uden for det oprindelige spørgsmål. Men det er op til statsministeren.

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Jeg vil begrænse mig til at føje dette til formandens kloge ord: Det går da meget godt med debatten. Vi har da haft en god debat allerede på nuværende tidspunkt. Og derfor vil jeg sige: Bliv ved, kom an, meld til, stil spørgsmålene, så befolkningen kan opleve, at her er der en nuanceret debat! For der er selvfølgelig også ulemper ved et ja til euroen. Det er en stor beslutning at sige: Nu går vi ind i et fælles valutaområde med en fælles mønt, og det skal vi da være fuldstændig på det rene med.

Så jeg er glad for at få de spørgsmål i dag. Jeg synes, selve hr. Peter Skaarups deltagelse i debatten i dag og hr. Thulesen Dahls og andre gode kræfters deltagelse understreger, at vi godt kan få debatten, uden at vi har meldt en dato. For jeg forsikrer for, at i det øjeblik vi har meldt en dato, så er der en stor risiko for, at man har ét standpunkt her: Man er imod, og ét standpunkt dér: Man er for, hos dem, der deltagere i debatten, og så får vi ikke nuancerne frem, så får vi ikke den gode, åbne dialog frem, som befolkningen har brug for, så den kan danne sig sin egen opfattelse.

Derfor er det, jeg siger: Der kommer en dato. Den kommer på det rigtige tidspunkt, og det vil ikke være afhængigt af målinger og den slags. Det vil være på et tidspunkt, hvor vi alle sammen fornemmer med hinanden: Så, nu har de fleste mennesker i vores land haft en chance for at sætte sig ind i tingene.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, men som opfølgning på statsministerens svar vil jeg gerne stille et spørgsmål: Der kommer en dato på et eller andet tidspunkt, men hvor kort tid mener statsministeren det er rimeligt at der kan gå, fra en sådan folkeafstemning bliver udskrevet, og til den afholdes?

Fuld respekt for, at der ikke kommer en dato i dag; der kommer en dato på et eller andet tidspunkt. Men kan vi så være sikre på, at der er en forsvarlig minimumsperiode fra det tids-

punkt, hvor man udskriver en folkeafstemning, til den afholdes, så det ikke bliver sådan, at man lige har set i tre meningsmålinger i rap, at nu ser det lidt godt ud, og at man derfor lige har sat sin egen kampagne på benene, og så får vi lige en lynafstemning, der skal tage befolkningen på sengen? Kan vi være lynende sikre på, at der går en forsvarlig periode, fra den folkeafstemning bliver udskrevet, til den bliver afholdt, og hvor lang er sådan en periode efter statsministerens mening, for at den er forsvarlig?

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Ja, altså på et eller andet tidspunkt, når vi bevæger os for langt ind i alle formalia, skal der jo også konkluderes, om spørgsmålet ligger inden for den ramme, vi har defineret i dag. Så jeg føler mig stærkt fristet til at tilslutte mig formandens melding: Vi er kommet langt ud over det spørgsmål, der i dag er rejst. Lad os komme tilbage til det spørgsmål en anden gang.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Jo, det har statsministeren selvfølgelig ret til, når det er således, men jeg må så bare sige, at spørgsmålet var foranlediget af statsministerens egen besvarelse af det forrige spørgsmål. Det var faktisk statsministeren selv, der begyndte at diskutere det her spørgsmål, også med en dato, og det var derfor, jeg tillod mig at stille spørgsmålet.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 109

3) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Hvorledes kan regeringen begrunde sit ønske om at erstatte kronen med EU's euro med hensynet til den økonomiske vækst og investeringerne, når den økonomiske vækst de sidste 6 år har været dobbelt så kraftig i Danmark som i de 11 eurolande?«

Skriftlig begrundelse

Statsministerens og regeringens frontale begrundelse ønsket om at erstatte den danske kronevaluta med EU's euro med, at danske

virksomheder skal have gode konkurrencemuligheder, og at Danmark skal være et attraktivt investeringsland.

Det fremgår imidlertid af Nationalbankens seneste beretning (1998-beretningen, side 21), at det danske bruttonationalprodukt (BNP) i de sidste 6 år (1993-1998) er vokset med 20 pct., mens BNP i eurolande kun er vokset halvt så meget, altså med 10 pct.

Samtidig er der intet, som tyder på manglende investeringsinteresse fra udlandets side, når det drejer sig om Danmark. Det fremgår således af Berlingske Tidende, Erhvervssektionen, den 6. oktober 1999, at udenlandske virksomheders opkøb i Danmark er fuldt på højde med danske virksomheders opkøb i udlandet. I 1997 og 1998 var de udenlandske virksomheders opkøb i Danmark endog klart større end danske virksomheders opkøb i udlandet. Intet tyder på nogen skæv udvikling i investeringsinteressen.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg kan forstå, at en begrundelse for, at vi skal afskaffe kronen og have EU's fællesmønt, også er, at det sikrer større vækst og flere investeringer i Danmark fremover.

Men når man så ser på Nationalbankens seneste årsberetning, side 21 helt præcis, så viser det sig, at gennem de sidste 6 år – og det er faktisk den periode, hvor hr. Poul Nyrup Rasmussen har været statsminister i Danmark – er produktionen, realindkomsterne, nationalproduktet steget med 20 pct., mens det i de 11 eurolande er steget halvt så meget, bare med 10 pct. Med hvilken begrundelse i vækst skal vi da ind i euroland?

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Til hr. Frank Dahlgaard: Den beslutning, som vi skal træffe, når vi har debatteret tingene grundigt, er jo en beslutning, der ikke alene gælder næste finansår eller næste år eller næste år. Det er jo en beslutning, der gælder vores generation og den næste generation og måske de efterfølgende generationer.

Der har jo været tider her i Europa, hvor den økonomiske fremgang i Danmark var meget ringere og lavere end i vore nabolande. Så derfor må hr. Frank Dahlgaard jo også forstå, at den beslutning, vi træffer her, er en beslutning, der har langsigtet virkning og langsigtet tryghed, for at vi netop kan sikre investeringer og beskæftigelse og økonomisk vækst.

Det drejer sig om at tænke langsigtet, ikke alene med henblik på denne folketingssamling eller frem til næste folketingsvalg. Det drejer sig om at tænke: Hvad er i landet Danmarks langsigtede interesser, når det gælder at være i et godt samarbejde med de andre, og når vi i øvrigt godt ved med hinanden, at den fastkurspolitik, vi fører i Danmark, jo er den samme politik, der føres i euro-området? Forskellen er, at det er bedre for beskæftigelse og investeringer, at vi er indenfor end udenfor.

Jeg tror, hr. Frank Dahlgaard sikkert også godt kan sætte sig ind i, at når udenlandske investorer på lidt længere sigt skal gøre deres overvejelser om, hvor det bedst kan betale sig at investere, jamen så vil det altid være et stort, sammenhængende valutaområde, der har – tror jeg – større attraktion frem for et område, der ligger i yderkanten eller helt udenfor.

Og alle disse overvejelser fører frem til, at det er bedst for Danmarks investeringer og beskæftigelse at sige ja til euroen.

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg er enig med statsministeren i, at det gælder om at tænke langt frem. Hvis vi afskaffer kronen, er det jo ikke bare noget, som gælder for de nærmeste år; man skal sådan set også tænke 10, 20, 30, 50 eller 5.000 år frem. Og når nu statsministeren selv nævner vores fastkurspolitik, hvor vi i øjeblikket har valgt som et selvstændigt land frivilligt at knytte os tæt til euroen, så er det jo en beslutning, der kan laves om om 10, 20, 50 eller 5.000 år, hvis vi bevarer vores krone. For situationen kan jo ændre sig, og det kan være, at det går helt galt i euroland, og at der bliver behov f.eks. for en opskrivning af den danske krone. En ændring af kursen behøver ikke nødvendigvis være en nedskrivning, det kan også være en opskrivning.

Og hvis nu f.eks. engang i fremtiden, om meget lang tid måske, euroen forsætter med at falde, som den har gjort det det første halve år, hvor længe skal den danske krone så bare følge med i dette fald? Hvor længe skal vi følge med i en glidende devaluering? Vi har dog muligheden for at stå af. Så når statsministeren selv siger, at vi skal tænke langsigtet, så skylder han Folketinget og befolkningen svar på spørgsmålet: Er det ikke bedre at have den handlefrihed end ikke at have den?

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Handlefriheden, hvad er den? Før euroen blev en realitet, havde vi den tyske D-mark. Den tyske D-mark, valutakursen, men frem for alt renteniveauet i Tyskland blev fastlagt af den tyske forbundsbank. Når den tyske forbundsbank ændrede renteniveauet, havde vi en handlefrihed på ca. 18 sekunder til at tilpasse os den tyske rente.

Nu er det så euroen, Den Europæiske Centralbank i stedet for den tyske forbundsbank, der fastlægger renten i euro-området. Tror hr. Frank Dahlgaard, at vores handlefrihed er blevet større eller mindre? Jeg vil gætte på, at vi har en handlefrihed på ca. 16 sekunder til at tilpasse os euro-områdets renteniveau.

Det er lidt billedligt talt, hæng mig nu ikke op på sekunderne, men min pointe er, at der dog immervæk er en forskel, der hedder, at vi i givet fald, hvis vi siger ja til euroen, kan være med i Den Europæiske Centralbanks bestyrelse. Det ville vi aldrig nogen sinde have kunnet komme i den tyske forbundsbank. Det er det ene, jeg vil sige.

Det andet, jeg vil sige til hr. Frank Dahlgaard, er: Pas nu på ikke at tænke for kortsigtet! Det er rigtigt, at i de seneste 6 år har den økonomiske vækst i Danmark været højere end i Europa, men i de seneste 12 år har den økonomiske vækst i gennemsnit været lidt lavere, og i de seneste 18 år har vi i gennemsnit været på samme niveau.

Man kan altså ikke af en bestemt periode udlede, at det definitivt er sådan, at fremgangen her er større end andre steder. Kickstarten, som denne regering satte Danmark i gang med i 1993, ville under alle omstændigheder have kunnet finde sted. Det har vi for længst dokumenteret. Det kan vi gerne tage en uddybet snak om.

Til allersidst om devalueringer: Den tid er forbi, hvor et land kunne regne ud og bag lukkede døre beslutte sig for, at i morgen ville man foretage en såkaldt strategisk devaluering. Det var dengang for mange, mange år siden. Nu foretager man kun devalueringer, hvis man er utrolig meget presset til at gøre det, og det bryder jeg mig ikke om at dette land bliver. Derfor har vi ikke brug for det.

Frank Dahlgaard (UP):

Nej, men det gælder jo netop om at tænke langt frem, og situationen kan jo være en helt anden om 15, 20 eller 70 år. Det er den formentlig.

Statsministeren går ud fra, at euroen tilsyneladende vil være lige så stærk og stabil, som D-marken har været, og det er jo rigtigt, at den danske krone var knyttet tæt til D-marken, for det valgte vi frivilligt at gøre. Jeg mener også, at det var det rigtige at gøre. Men er euroen det samme som D-marken? Euroen indeholder jo også italiensk økonomi, spansk økonomi, portugisisk økonomi og om et år eller to græsk økonomi, og det er da ikke lande og økonomier, der har været præget af politisk stabilitet og økonomisk styrke. De er nu også en del af euroen, så alt peger da vel i retning af, at euroen bliver en blødere valuta, og er det nu så klogt at knytte sig helt tæt til det selskab? Det er jo netop ikke D-marken.

Statsministeren siger, at tidligere har den økonomiske vækst været lavere – ja, i Anker Jørgensens katastrofeøkonomiske politik, som ingen finder på at vende tilbage til de næste 15 år, men så begynder der måske at komme nogle politikere, der ikke kan huske. Men vi er da blevet klogere af skade.

Så går det ikke meget godt? En borgerlig regering kan endda oven i købet formentlig gøre det lidt bedre. Skal vi så knytte os til de andre og måske risikere at få italienske, spanske, græske, portugisiske tilstande i Danmark?

Keld Albrechtsen (EL):

Når det handler om euroen og væksten, vil jeg godt spørge statsministeren, om ikke man i virkeligheden står med et kolossalt problem, som man ikke kan overskue, og som man på forhånd ikke havde forestillet sig i forbindelse med udvidelsen med de østeuropæiske lande. For euroreglerne, som jo gælder for de østeuropæiske lande, der skal optages – de skal jo ind i euroen fra starten – vil jo betyde, at den begyndende vækst, der har været i disse lande, vil blive bremsset fuldstændigt op.

Statsministeren ved jo, at der eksisterer en fortrolig rapport i Europa-Kommissionen, som statsministeren vist godt nok har nægtet at kommentere indtil nu, men som viser, at udvidelsen bliver langt, langt dyrere for disse lande end hidtil forudset, bl.a. fordi der skal bruges en masse penge på miljøforanstaltninger. Kan statsministeren bekræfte, at det slet ikke kan lade sig gøre inden for ØMU-kriterierne? Så

bliver disse landes sociale sikkerhed i hvert fald fuldstændig ødelagt. Det bliver så prisen.

Derfor vil jeg godt spørge statsministeren, om ikke vi kunne få en belysning af, hvorledes euroen rent faktisk vil ødelægge disse landes økonomi og ødelægge væksten i disse lande. Jeg håber, at statsministeren vil give tilsagn om, at vi kan få en sådan rapport.

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Lige om lidt får vi lejlighed til at diskutere også euroen under den forespørgsel, som er undervejs, og derfor vil jeg, så godt jeg kan, holde mig lidt til de spørgsmål, der er blevet stillet.

Først til hr. Frank Dahlgaard, som talte om, at det var bekymrende og forkert i en eller anden forstand, at fattigere lande som Portugal og Spanien var medlemmer af euro-området, for det ville svække euroen: Jeg er godt klar over, at hr. Frank Dahlgaard på en måde ikke kender ordet solidaritet, men det er ikke desto mindre det ord, der i sin realitet har båret dette århundrede frem til bedre tider. Og selve det, at Spanien, Portugal, Italien, Frankrig, Holland, Belgien og en lang række andre lande nu er i det samme område, som vi også ønsker at tilknytte os, er jo i virkeligheden solidaritetens grundlæggende beslutning, for det handler om, at heller ikke danskerne er tjent med, at der i vores region eller andre steder er fattige folk, der ikke kan hive sig selv op af deres fattigdom.

Vi er bedst tjent med, at vore naboer er i fremgang, for det er jo grundlaget for, at vi også er i fremgang, og derfor er euroen faktisk også et solidarisk projekt, der handler om, at hvis forskellene bliver for store i vores regioner, så går det til syvende og sidst også ud over os. Det er derfor, vi giver ulandsbistand. Det er derfor, vi er den region i verden, vil jeg sige til hr. Keld Albrechtsen, der giver mest solidarisk, social og økonomisk støtte til de nye demokratier i Øst- og Centraleuropa, og det er derfor, at det er et helt fortegnat billede, hr. Keld Albrechtsen nu lægger op til.

Det er jo ikke sådan, at vi pålægger Ungarn, Tjekkiet, de baltiske lande og Polen til syvende og sidst i morgen at følge ØMU'en i alle detaljer, langtfra. Det ved hr. Keld Albrechtsen jo også godt. Det er op til de lande i det tempo, som de nu kan klare det i, at leve op til de krav, vi her stiller, før man kan komme ind i euro-området. Det ved hr. Keld Albrechtsen også godt. Så lad os holde os til sagen.

Så til allersidst til hr. Frank Dahlggaard: Jeg synes, jeg kan komme i tanker om en periode i Danmark, hvor der også var økonomisk stilstand og tilbagegang. Det var i Poul Schlüter-perioden, og der var en kartoffelkur i 1986, der satte Danmark i stå, mens resten af Europa var i fremgang.

Jeg nævner det mere for god ordens skyld, så vi ikke sådan slår hinanden i hovedet med alt for mange perioder, for den anden vil altid kunne nævne en anden periode. Det er rigtigt, at der var en, der talte om, at vi stod ved afgrunden under Anker Jørgensen-perioden i 1982, ja, men der var også en situation i 1986, hvor landet var gået i stå.

Frank Dahlggaard (UP):

Statsministeren nævnte ordet solidaritet og spurgte, om det var et ord, jeg kendte til.

Jeg vil tro, at jeg ud af mine egne lommer og fuldstændig frivilligt har givet langt mere til den fattige verden og til ulandene end ét eneste socialdemokratisk folketingsmedlem i dag i Folketinget – langt mere, det vil jeg tro. Lad os få en undersøgelse af den sag. Jeg ved godt, hvad solidaritet er. Det er andet end snak. Det er også at få pengene op af lommen og betale.

Og så vil jeg spørge statsministeren: Hvis vi skal være solidariske også med ulandene, skal vi så også have samme valuta som i ulandene? Skal de også ind i euroen? Det er da vist ikke ordentlig argumentation fra en cand.polit. Jeg vil spørge statsministeren, om han egentlig kan få sig selv til at se sine gamle professorer i øjnene, når han argumenterer på den måde. Mener statsministeren ikke, at man kan have et tæt samarbejde med de andre EU-lande uden nødvendigvis at skulle have den samme valuta som de andre lande?

Må jeg spørge statsministeren, om han er bekendt med, at Moody's Investor Service kreditvurderingsinstitut for mindre end 2 måneder siden opvurderede den danske stats kreditværdighed til absolut topkarakter til trods for, at vi ikke er med i ØMU'en, og at man, selv om vi forbliver udenfor – det sagde man direkte i begrundelsen – så regner med, at Danmark kan bevare topkarakteren. Er det ikke udtryk for, at vi sagtens kan have en god økonomi uden for ØMU'en ved at bevare vores egen, danske valuta?

Keld Albrechtsen (EL):

Det var jo faktisk en sensationel melding, statsministeren kom med, nemlig den melding, at de nye lande, der skal optages, selv kan bestemme, om de vil være med i euroen eller ej, og at der altså dermed tegner sig et billede af et EU delt i to landegrupper: Danmark, England, Sverige, Grækenland plus de østeuropæiske lande, som står uden for euroen, og så eurolandene, som sidder fast i sumpen.

Det synes jeg er en kolossalt interessant melding, som åbner nogle perspektiver. Jeg håber, den melding bliver hørt, naturligvis ikke mindst i Østeuropa, som jo hidtil netop har været tyngt af, at de har skullet forsøge at indordne sig under euroen, som de slet ikke har råd til.

Så vil jeg godt spørge statsministeren, om han har læst den artikel, der var i Politiken den 3. oktober, som altså viser, at der ligger en kæmperegning til disse lande at betale – en fortløbig rapport, som statsministeren uden tvivl kender fra Europa-Kommissionen. Og derfor vil jeg godt spørge statsministeren, om vi ikke fra regeringen her i Danmark kan få en redegørelse for, hvordan de østeuropæiske ansøgerlande skal betale den regning.

Det synes jeg da er et simpelt spørgsmål. Det kan statsministeren jo bare give tilsagn om. Jeg synes da, det ville være besynderligt, hvis ikke vi kunne få en sådan redegørelse.

(Kort bemærkning).

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Nu er jeg jo ikke cand.polit., så det kan være, det er derfor, diskussionen kan gå lidt hen over hovedet på mig.

Men som jeg hørte det før, stillede hr. Frank Dahlggaard et meget simpelt spørgsmål til statsministeren, nemlig om ikke det faktum, at der er nogle sydeuropæiske lande, som ikke har vist sig videre stabile i deres økonomiske politik, der er med i euroen, kunne få den tanke til at florere, at euroen måske ikke i fremtiden ville være så stabil en valuta, som statsministeren tager som udgangspunkt. Og det, som statsministeren så svarede på det meget udmærkede spørgsmål, sådan som jeg kunne forstå det, var, at hvis ikke man var tilhænger af euroen, var man ikke solidarisk.

Kunne statsministeren ikke forholde sig til spørgsmålet, som jo er meget enkelt: Er det ikke rigtigt, at der er en risiko for, at euroen rent faktisk ikke bliver den stabile valuta i fremti-

den, selvfølgelig medmindre man finder nogle meget mere markante styringsredskaber over for bl.a. sydeuropæiske lande, styringsredskaber, som vi vel ikke er interesserede i at blive viklet ind i, som jo også vil kunne ramme os selv.

Og så sagde statsministeren før, at man ikke af den dér statistik, som hr. Frank Dahlgaard også tager som udgangspunkt for sit spørgsmål, kunne udlede, at det definitivt vil være sådan, at væksten her vil være højere end i eurozonen, men man kan vel heller ikke definitivt konkludere det modsatte, vel?

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Til hr. Keld Albrechtsen: Det vil ikke være sådan, at man pålægger Polen den dag i morgen at opfylde alle betingelserne i forhold til euroen. Det ved hr. Keld Albrechtsen godt.

Og til hr. Frank Dahlgaard: Jeg sad og fik den tanke, at hvis nu vi havde haft en situation, hvor Danmark ikke af Moody's International Service havde fået 3 A'er og topkarakter for sin økonomiske politik, men havde fået det modsatte, så er jeg helt sikker på, at hr. Frank Dahlgaard med lige så stor iver ville have argumenteret for, at vi hellere må blive udenfor, for så kan vi rigtig sætte gang i sagerne; det vil vi ikke kunne indenfor.

Jeg vil sige til hr. Frank Dahlgaard, at en gang imellem må man træffe sine beslutninger og vælge sin vej forholdsvis uafhængigt af den aktuelle situation og også dertil knytte nogle politiske mål, som man sætter sig. Og det mål, denne regering inklusive mig selv har besluttet sig for, er dette lands tryghed og sikkerhed i en behård international verden med massive økonomiske kræfter, der på 10 sekunder kan vælte selv Bank of Englands valutareserver og på 5 sekunder kan vælte den svenske valuta, selv om man forhøjer renten med 500 pct. i Sverige.

Det er det, vi ikke skal have i Danmark, og det kan man holde mange taler om, men konklusionen bliver dog den samme: Et lille land som Danmark med 5 millioner flittige indbyggere og et dygtigt erhvervsliv og et dygtigt arbejdsliv er bedst tjent med at være i en kreds, hvor vi er sikre, hvor vi ikke udsættes for ustabilitet, og det er det, der driver os i den danske regering.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Jeg synes nok, statsministeren er lidt langt ude, når han begynder at argumentere med, at hvis det nu var gået anderledes og Danmarks kreditværdighed var blevet nedjusteret, så havde Frank Dahlgaard nok ment det samme. Det virker, som om statsministeren ikke har argumentationen på plads i denne her sag.

Jo, hvorfor ikke få en situation som i Sverige, som hævdede renten med 500 pct. – det er jo efterhånden nogle år siden; var det i begyndelsen af 1990'erne? – men alligevel blev den svenske krone rendt over ende, og den havnede nede på 70 danske øre. Hvorfor ikke kæmpe for den sag? For hvad var situationen dengang? Det ved statsministeren udmærket godt. Situationen var, at Sverige igennem 10 år havde ført en tordnende uansvarlig, tåbelig økonomisk politik, hvor de år for år havde haft langt større pris- og lønstigninger i Sverige, end vi havde haft i Danmark og Tyskland, og derfor var de så devalueringssmodne, at når bare et naboland som Finland fik problemer og måtte devaluere, ja, så blev Sverige revet med.

Det er da netop, at man må tage konsekvenserne af sine handlinger, og det går jeg i hvert fald som borgerlig og konservativ ind for at man gør. Også omvendt: Hvis man fører en stærk økonomisk politik, får man også konsekvenserne af det i form af bedre beskæftigelse og lavere arbejdsløshed, som vi har i dag. Der er det med stor bekymring, i hvert fald jeg ser på, at vi skal ind og have fælles valuta, for så bliver det vel også fælles arbejdsløshed og fælles alt muligt andet i Euroland.

Statsministeren skylder et svar på spørgsmålet.

Kristian Thulesen Dahl (DF):

Statsministeren nævner altid som udgangspunkt for de her snakke, at vi skal have en rigtig livlig og god debat, men det er jo lidt svært at få debat med en, som ikke svarer på de spørgsmål, der bliver rejst.

Men jeg skal bare i relation til statsministerens sidste bemærkninger bede statsministeren bekræfte, at Danmark stadig har en ERM II-aftale med eurolandene, som jo betyder, at den danske krone kun må svinge med 2 1/4 pct., tror jeg det er, og at Den Europæiske Centralbank er forpligtet til at være med til at beskytte kronen – bare for god ordens skyld, for man

kunne næsten af det, som statsministeren sagde før, få det indtryk, at den aftale var opsagt.

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Jeg kan bekræfte, hvad den faktiske virkelighed er: Vi har et samarbejde. Min pointe er, at det samarbejde ikke er tilstrækkeligt, når vi ser lidt længere frem, og det er nu engang det, vi skal gøre, når vi skal sikre Danmark.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 110

4) Til økonomiministeren af:

Frank Dahlgaard (UP):

»Hvordan kan regeringen over for befolkningen give et billede af euro-området som et område præget af vækst og stabilitet, når den økonomiske vækst i området er lav og eurokursen er faldet mærkbart siden introduktionen 1. januar 1999?«

Frank Dahlgaard (UP):

Det er jo et spørgsmål om, hvordan regeringen og unionspartierne kan give befolkningen det billede, som man helt entydigt giver, at euro-området, ØMU-området, er et område præget af vækst og stabilitet og dér må vi med, når situationen er, at der jo ikke er vækst i euro-området, at der ikke har været det, og at stabiliteten – hvis man skal være lidt fræk – er, at euroen har været stabilt faldende, siden den blev indført.

Statsministeren skylder befolkningen en forklaring på, at vi skal ind i et område præget af stagnation og med en valuta, som ligger mærkbart lavere i dag, end da den blev indført for 8-9 måneder siden.

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Jeg skal gøre det ganske kort denne gang, da vi jo har haft rig lejlighed til allerede nu – og det er spændende – at berøre de samme emner. Jeg skal derfor ikke trætte salen her med alt for mange tal – de er velkendte – men gøre to betragtninger.

For det første: Det er ikke alene Økonomiministeriet, men også internationale organisationer som OECD og IMF, der venter, at den øko-

nomiske vækst i euro-området i de kommende år vil være lidt højere end i Danmark.

For det andet forholder det sig sådan, at euroen er flydende over for dollaren, ligesom D-marken var det før euroens ikrafttræden. Men fakta er, at der ikke er noget belæg for at hævde, at udsvingene i eurokursen er blevet hverken større eller mindre, end det har været tilfældet før i tiden mellem D-marken og dollaren.

Udviklingen i euroens kurs over for dollaren i løbet af 1999 afspejler således i høj grad, at den økonomiske vækst i USA har været stærkere, end det har været tilfældet i euro-området i denne periode.

Og således hænger tingene sammen. Der er såmænd ikke noget mystisk i det. Vi vil også i fremtiden opleve en god, stabil fremgang i Europa, hvis vi bærer os klogt ad og træffer de rigtige beslutninger i Danmark.

Frank Dahlgaard (UP):

Jo, det er da rigtigt nok. Jeg kan da i hvert fald bekræfte, at jeg også har den viden, at udsigterne for de kommende år er, at der i euro-området nok vil være en lidt større vækst end i Danmark, som altså efter 6 år med en meget kraftig vækst tager en vækstpause. Men det er da slet ikke en mervækst i euro-området, som overhovedet vil få euro-området til at indhente det danske vækstspring. Det vil jeg gerne spørge statsministeren om ikke han er enig i.

Og for det andet mener jeg ikke, det er rigtigt – og det vil jeg også høre statsministerens kommentarer til – at der ikke er større udsving i eurokursen over for dollaren, end der tidligere var i D-markkursen over for dollaren. Jeg står her med en illustration fra Økonomiministeriet af dollar-/D-markkursen og så til sidst dollar-/eurokursen, som viser, at vi i dag har den laveste eurokurs i forhold til dollaren gennem de sidste 10 år, når man kæder det sammen med D-marken.

Og det er jo ikke rigtigt, hvad statsministeren siger. Der har været kraftige udsving, og euroen ligger skuffende lavt i forhold til de forventninger, som man meldte ud med i starten af året.

Økonomiministeren (Poul Nyrup Rasmussen, fg.):

Jeg ser ikke nogen grund til at forlænge debatten. Tallene taler for sig selv. Der er ikke noget nyt under solen; man er på vildspor her. Lad os nu holde os til det politiske og det økonomiske.

Konklusionen er, at Danmark for at værne sit velfærdssamfund er bedst tjent med at sige ja til euroen, og jeg har ikke mere at tilføje.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 10:

Forespørgsel til socialministeren [om, hvilke initiativer regeringen vil tage for at hjælpe socialt truede familier ved en styrket tværfaglig og tværsektoriel indsats, der fokuserer på hjælp til børnene og familien som helhed].

Af Tove Videbæk (KRF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 6/10 99).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 11:

Forespørgsel til socialministeren, skatteministeren og arbejdsministeren [om at styrke det private sociale initiativ, hvis grundpiller er det frivillige sociale arbejde, de almenvelgørende foreninger og virksomhedernes sociale ansvar].

Af Yvonne Herløv Andersen (CD) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 6/10 99).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 12:

Forespørgsel til socialministeren [om de ældres situation i Danmark].

Af Inge Refshauge (DF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 6/10 99).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til kulturministeren [om Danmarks kulturelle udvikling set i lyset af den stigende islamisering].

Af Poul Nødgaard (DF) m.fl.
(Forespørgslen anmeldt 6/10 99).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til trafikministeren [om Combust].

Af Kim Behnke (FRI) og Thorkild B. Fransgaard (FRI).
(Forespørgslen anmeldt 6/10 99).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg Tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.
